

KESKKONNAAMET

Siim Kuusik
Saaremaa Vallavalitsus

Teie 06.04.2022 nr 5-2/2266-1

Meie 31.05.2022 nr 7-13/22/6620-3

Nõusolek ranna ehituskeeluvööndi vähendamiseks Elda vaatluspunkti detailplaneeringu alusel

Saaremaa Vallavalitsus esitas Keskkonnaametile 06.04.2022 taotluse¹ ranna ehituskeeluvööndi vähendamiseks planeeringu „Atla küla Elda vaatluspunkti detailplaneering“ (Klotoid OÜ töö nr 020121; edaspidi nimetatud detailplaneering või Elda vaatluspunkti detailplaneering) alusel.

Keskkonnaamet on tutvunud ehituskeeluvööndi vähendamise taotlusega ja selle aluseks oleva detailplaneeringu materjalidega. Keskkonnaamet ehituskeeluvööndi vähendamise taotluse menetluse raames paikvaatlust ei teostanud, kuna on selle alaga varasemalt tuttav.

Ehituskeeluvööndi vähendamisel lähtutakse looduskaitseaduse (edaspidi LKS) § 40 lg 1 sätestatud tingimustest: arvestatakse ranna ja kalda kaitse eesmärgke ning lähtutakse taimestikust, reljeefist, kõlvikute ja kinnisasjade piiridest, olemasolevast teede- ja tehnovõrgust ning väljakujunenud asustusest. Vastavalt LKS §-le 34 on ranna või kalda kaitse eesmärk rannal või kaldal asuvate looduskoosluste säilitamine, inimtegevusest lähtuva kahjuliku mõju piiramine, ranna või kalda eripära arvestava asustuse suunamine ning seal vaba liikumise ja juurdepääsu tagamine. Keskkonnaamet annab seisukoha ehituskeeluvööndi vähendamisele iga eelnimetatud asjaolu kaaludes.

Otsus ehituskeeluvööndi vähendamise võimalikkuse kohta

Lähtudes LKS §-s 40 sätestatust, punktides 1 ja 2 esitatud asjaoludest ja selgitustest ning arvestades, et Elda vaatluspunkti katastriüksusel on olnud ajalooline hoonestus, detailplaneeringuga kavandatud tegevuse tõttu rannikul otseselt inimtegevusest kahjulik mõju ei suurene, looduskooslusi negatiivselt ei mõjutata ja asustusstruktuur ei muutu, peab Keskkonnaamet ehituskeeluvööndi vähendamist Elda vaatluspunkti detailplaneeringu alusel põhjendatuks.

Keskkonnaamet annab nõusoleku Saare maakonnas Saaremaa vallas Atla külas Elda vaatluspunkti katastriüksusel (katastritunnus 44001:002:0235) Läänemere ranna ehituskeeluvööndi vähendamiseks Elda vaatluspunkti detailplaneeringu joonisel nr 3 (kuupäev 26.01.2022) näidatud hoonestusala ulatuses ning juurdepääsutee ulatuses, sh Heldama, Hülgeranna ja Jaagu katastriüksuste piires, juhul kui tee korrastamise ajaks ei ole see avalikku kasutusse määratud.

¹ Saabunud ja registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 06.04.2022 kirjana nr 5-2/2266-1
Roheline 64 / 80010 Pärnu / Tel 662 5999 / Faks 680 7427 / e-post: info@keskkonnaamet.ee / www.keskkonnaamet.ee / Registrikood 70008658

Nõusolek kehtib vaid detailplaneeringu seletuskirjas ja selle joonistel kavandatud tegevustele ning planeeringulahendusele. Planeeringulahenduse muutmisel maakasutuse sihtotstarbeid või ehituskeeluvööndis ehitustingimusi puudutavalt käesolev ehituskeeluvööndi vähendamise otsus ei kehti, kuna vastavaid mõjusid ranna kaitse eesmärkidele ei ole hinnatud, mistõttu detailplaneeringu olulise muutmise või uue detailplaneeringu puhul on vaja taotleda uuesti ranna ehituskeeluvööndi vähendamist LKS § 40 alusel.

1. Faktilised asjaolud

Elda vaatluspunkti detailplaneering on algatatud Saaremaa Vallavolikogu 26.03.2021 otsusega „Atla külas Elda vaatluspunkti detailplaneeringu algatamine ja detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmine“. Keskkonnaamet kooskõlastas planeeringu 08.02.2022 otsusega nr 6-2/21/25085-3. Saaremaa Vallavolikogu on 24.03.2022. a otsusega nr 1-3/24 Elda vaatluspunkti detailplaneering vastu võtnud.

Elda vaatluspunkti detailplaneering hõlmab tervikuna Elda vaatluspunkti katastriüksust (katastritunnus 44001:002:0235, 100% riigikaitsemaa), mis asub Saaremaal Atla külas Elda poolsaare põhjaosas. Katastriüksuse pindala on 4130 m² ning selle kõlvikuline koosseis on 3736 m² looduslikku rohumaad ja 394 m² muud maad. Elda vaatluspunkti katastriüksus asub Heldama katastriüksuse (katastritunnus 44001:002:0026) sees (piirneb igast küljest).

Elda vaatluspunkti katastriüksus asub tervikuna ranna ehituskeeluvööndis, mille ulatus on 200 m laiune vöönd (LKS § 38 lg 1 p 1). Rannajoonest 20 m laiuse vööndi moodustab veekaitsevöönd (veeseaduse § 118 lg 2 p 1). Piirkonna rand ei ole üleujutatav. Piirkonna rannal on madal astang, mis ei mõjuta ranna kasutust piiravate vööndite ulatust.

Elda vaatluspunkti katastriüksus on olnud hoonestatud, ehtisregistri kohaselt asub seal abihoone, hoone on osaliselt hävinud ja ei ole käesoleval ajal kasutuses. Saaremaa Vallavalitsus on 11.11.2020 väljastanud ehitusteatiselise hoone rekonstrueerimiseks, kuid teadaolevalt ehitustegevusega alustatud ei ole. Varasemalt asus ka vaatetorn, mis on nüüdseks lammutatud. Lisaks on alal veel kahe ajaloolise hoone vundamendid. Seal asus piirivalve vaatluspunkt, kus teadaolevalt on ajalooliselt asunud neli hoonet (operaatorihoone, prožektorihoone, diislihoone ja kütusehooldla) ja vaatetorn.

Elda vaatluspunkt katastriüksus asub tervikuna Vilsandi rahvuspargi Atla piiranguvööndis, kus tegevused on reguleeritud LKS-i ja Vilsandi rahvuspargi kaitse-eeskirjaga². Ala kuulub ühtlasi ka Natura 2000 võrgustikku Vilsandi linnu- ning loodusala. LKS § 21 alusel on Vilsandi rahvuspargi valitseja Keskkonnaamet.

Saare maakonnaplaneeringu 2030+³ lisaks oleva teemaplaneeringu „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused“ (edaspidi nimetatud *teemaplaneering*) kohaselt asub Elda vaatluspunkti katastriüksus riikliku väärtusega väärtuslikul maastikul ja rohevõrgustiku alal.

Planeeringuala on hõlmatud kehtiva Lümada valla üldplaneeringuga⁴. Detailplaneering on üldplaneeringut muutev ehituskeeluvööndi ulatuse ja juhtotstarbe osas. Üldplaneeringu alusel asub Elda vaatluspunkti katastriüksusel infotahvel, seal on 3 hoonet ning juurdepääsutee, maakasutuselt on ala määratud kui puhke- ja virgestusmaa. Puhke- ja virgestusmaa on üldplaneeringu tähenduses heakorrastatud haljas- ja metsaalad, kuhu on ehitatud minimaalselt

² Vabariigi Valitsuse 22.05.1996 määrus nr 144 “Vilsandi rahvuspargi kaitse-eeskirja ning välispiiri kirjelduse kinnitamine“, <https://www.riigiteataja.ee/akt/13127256?leiaKehtiv>

³ Kehtestatud riigihalduse ministri 27.04.2018 käskkirjaga nr 1.1-4/94

⁴ Kehtestatud Lümada Vallavolikogu 21.08.2008 määrusega nr 66, <https://www.saaremaavald.ee/lumanda-piirkond>

2. Analüüs tegevuse vastavusest ranna kaitse-eesmärkidele

2.1. Rannal asuvate looduskoosluste säilitamine

Ranna kaitse üheks eesmärgiks on rannal asuvate looduskoosluste säilitamine, mis on oluline aspekt seal erinevate tegevuste suunamisel. See tähendab, et rannikule omaseid koosluseid tuleb säilitada maksimaalses ulatuses.

Detailplaneeringuala asub tervikuna Vilsandi rahvusparki Atla piiranguvööndis, ala jääb ühtlasi ka Natura 2000 võrgustiku Vilsandi linnu- ja loodusala. Elda vaatluspunkti katastriüksusel on registreeritud kaitstavate koosluste esmased rannavallid (1210) ja lood (6280*) esinemine. Eemale jäävad kadastikud (5130) ja rannaniidud (1630*). Samas konkreetse detailplaneeringuala puhul on tegemist suhteliselt hiljuti kasutuses olnud õuealaga, kus on vundamendid, betoonalused jmt säilinud. Seda ala Keskkonnaamet kaitstavate koosluste levikualaks ei loe. Vilsandi rahvusparki, loodus- või linnuala kaitse-eesmärgiks seatud liike planeeringualal või selle lähialal ei ole teada.

LKS § 26 lg 1 järgi on rahvuspark kaitseala looduse, maastike, kultuuripärandi ning tasakaalustatud keskkonnakasutuse säilitamiseks, kaitsmiseks, taastamiseks, uurimiseks ja tutvustamiseks. Vilsandi rahvusparki kaitse-eeskirja p 11 kohaselt on Vilsandi rahvusparki põhieesmärk Lääne-Eesti rannikumaastiku ja -mere ning linnurikaste väikesaarte kaitse. Kaitse-eeskirja p 35 kohaselt on piiranguvöönd rahvusparki majanduslikult kasutatav ning kultuurimaastikuna säilitatav osa, kus majandustegevuses tuleb arvestada kehtivaid õigusakte.

Detailplaneeringuga kavandatud tegevus toimub väljaspool Vilsandi rahvusparki kaitse-eesmärgiks seatud koosluste levikualasid ning taimeliikide kasvukohtasid ja loomaliikide elupaiku. Liikide elupaigad ja kooslused jäävad eemale ning neid eeldatavalt ei mõjutata. Taastatakse ajalooline hoonestuskoht selle algses asukohas. Tegevus on Vilsandi rahvusparki kaitse-eesmärkidega kooskõlas. Keskkonnaamet on seda 08.02.2022 kooskõlastus kirjas kinnitanud, leides et tegevus ei kahjusta loodusväärtuseid ega kultuuripärandit.

Elda vaatluspunkti katastriüksusel on registreeritud loodusliku rohumaa ja muu maa kõlvikud, seda seetõttu, et katastriüksusel ja ümbritseval alal laiemalt asuvad poollooduslikud kooslused (lood, rannaniidud). Need kooslused on osaliselt taastatud ning hoolduse all (karjatamine). Ehitustegevus on kavandatud ajaloolisel hoonestatud õuealal, kus on säilinud üks hoone, vundamendid, betoonalused. On ka juurdepääsutee. See ala on inim mõjuga ka tänapäeval, hoolimata sellest, et piirivalve ei ole seal rohkem kui 30 a tegutsenud. Maaomanikud kasutavad seda piirkonda aktiivselt. Samuti jääb eemale lautrikoht, kuhu minev juurdepääsutee läbib planeeritavat õueala. Lautrikohta kasutavad kohalikud kalurid soodsate ilmastikuolude korral.

Ehituskeeluvööndi vähendamine on vajalik juurdepääsutee korrastamiseks juhul, kui seda avalikku kasutusse ei määrata. Korrastamist vajava juurdepääsutee asukohas looduskaitsest väärtust omavad looduskooslused puuduvad. Juurdepääsutee korrastamine eeldab tee kruusaga katmist, samuti teeäärsete üksikpuude ja võsa raiet. Tegevus ei oma olulist mõju, kuivõrd tee on kasutuses ka praegusel ajal.

Hoonestusalade rajamise mõju rannikul asuvate looduskoosluste säilitamise aspektist lähtuvalt võib pidada ebaoluliseks, sest valdavas ulatuses toimub ehitustegevus kunagisel õuealal ning see jääb suhteliselt piiratud väikesele alale olemasolevatel vundamentidel. Uusi vundamente ei rajata. Väljaspool neid toimub vaid juurdepääsutee korrastamine ja tehnovõrkude rajamine.

Piirneval alal esineb kaitsealuseid taimeliike (II kaitsekategooria, meripuju, *Artemisia maritima*), kuid mõju nendele eeldatavalt LKS § 55 lg 7 tähenduses ei ole. Kaitsealuste linnuliikide pesitsuskohti piirkonnas ei esine, samas piirkonna meri on oluline rändlindude

talvitumisalana. Rändlinde tegevus ei mõjuta, pesitsevate lindude kohta info puudub. Piirkonna peamised lindude pesitsuskohad asuvad laidudel ja väikesaartel ning need tegevuse mõjualasse ei jää.

Planeeringuga ei kaasne eeldatavalt tallamiskoormuse olulist kasvu rannikukooslustele. Juba praegusel ajal on detailplaneeringuala puhul tegu külastatava kohaga, sest seal asub Elda pank, mille puhul on tegu Vilsandi rahvuspargi ühe vaatamisväärsusega. Hoonestuse lisandumisega kaasnev tallamiskoormus on pigem vähene arvestades juba olemasolevat olukorda. Alale ei ole kavandatud täiendavat lautrit, samuti ei ole teada, et nt kalapüük suureneks või muud moodi mereala kasutamine suureneks. Samas tuleb tõdeda, et rannas liikujate arv paratamatult tõuseb.

Saare maakonna teemaplaneeringu kohaselt asub planeeringuala rohevõrgustiku tugialal ning väärtusliku maastikuga alal. Roheline võrgustik aitab hoida looduslikku mitmekesisust ja keskkonna stabiilsust. Rohelise võrgustiku toimimise kõige olulisem meede on võrgustiku terviklikkuse ning sidususe tagamine. Ehitustingimuste määramisel tuleb säilitada looduslike alade sidusus, vajadusel kavandada rohealade hõivamist leevendavad või kompenseerivad meetmed. Teemaplaneeringus on toodud põhimõtte, et ranna-aladele ehitamise lubamisel, sh ehituskeeluvööndi vähendamisel, on peamiseks argumendiks seal asunud ajalooline asustus. Väärtuslike maastike säilimist tagavate kriteeriumitena on teemaplaneeringus peetud oluliseks järgmisi maade arendamist suunavaid tingimusi: säilitada põllumajanduslike alade avatust ja vaateid maastikuelementidele, eriti avalikult kasutatavate teede ääres; säilitada looduslikke ja poollooduslikke alasid ning vaateid neile; turismi- ja puhkemajanduse arendamisel tuleb arvestada kohaliku keskkonna (nii loodusliku, kultuurilise kui ka sotsiaalse) koormustaluvusega.

Üldplaneeringu alusel asub Elda vaatluspunkti katastriüksus puhke- ja virgestusmaa alal, kus on ka infotahvel. Muid maakasutuse põhimõtteid üldplaneering alale ei määra. Üldplaneeringu joonisele on sellel alal kantud 3 hoonet. Üldplaneeringu kohaselt toimub Vilsandi rahvuspargi piires elamuehitus vaid endistel taluõuedel.

Keskkonnaameti hinnangul on kavandatud tegevus kooskõlas teemaplaneeringu ja üldplaneeringuga, tegevus ei mõjuta ala toimimist rohevõrgustikuna ega vähenda selle maastikulist väärtust. Kavandatud on ajaloolise hoonestuskoha taastamine, hoonestus sobitatakse ümbritsevasse keskkonda ning see ei riku maastiku ilmet. Piirkonna maastikulist ja looduskaitselist väärtust tõstab alal teostatud poollooduslike koosluste taastamine, mis muuhulgas aitab tagada rohelise võrgustiku sidusust ja terviklikkust. Seega ei ole ette näha, et tegevusega kaasneks piirkonnale täiendav koormus, mis võiks ala toimimist rohevõrgustikuna vähendada või mõjutaks väärtuslikku maastikku negatiivselt. Hooned peavad merelt vaadates jääma neutraalsed ega tohi merevaateid mõjutada (arhitektuursed tingimused seatakse ehitusprojektides).

Lähtuvalt eeltoodust leiab Keskkonnaamet, et kavandatavate tegevusega rannikul asuvaid looduskooslusi ei kahjustata ning planeeringulahendus ei lähe vastuollu rannikul asuvate looduskoosluste säilitamise põhimõtetega.

2.2 Inimtegevusest lähtuva kahjuliku mõju piiramine

Ranna kaitse eesmärk on inimtegevusest lähtuva kahjuliku mõju piiramine.

Ehitisregistri andmetel on Elda vaatluspunkti katastriüksus hoonestatud, seal on abihoone. Planeeringualale on juurdepääs mööda Austla-Elda teed nr 4400204. Uut juurdepääsuteed ei rajata. Olemasolev operaatorihoone ja endine vaatlustorn rekonstrueeritakse. Kavandatakse loominguinimestele stuudio. Olmevee saamiseks on kavandatud puurkaev. Kuna ööpäevane

reovee kogus jääb hinnanguliselt alla 1 m³, rajatakse reovee ärajuhtimiseks kogumismahuti. Elektriühendus rajatakse lokaalselt päikesepatareidega ning diisel-generaatoriga. Hoonete küte on samuti lokaalne, (puuküte). Vajalik on ka tuletõrjele veemahuti paigaldamine. Prügimajandus korraldatakse vastavalt kehtivatele õigusaktidele ja eeskirjadele.

Keskkonnaameti hinnangul inimtegevusest lähtuv kahjulik mõju ei suurene määral, mis läheks vastuollu ranna kaitse-eesmärkidega. Planeeritavate ehitiste rajamisega ei suurene inimkoormus märgatavalt. Tegemist on ajaloolise hoonestuskohtaga, mis on juba praegusel ajal hooldatud ja inimeste poolt osaliselt kasutusel. Alal asub populaarne külastuskoht – Elda pank. Inimeste viibimine ranna-alal küll suureneb, kuid mitte olulisel määral. Kahjulikku mõju ei ole eeldada ka reoveekäitlussüsteemist, sest see rajatakse vastavalt kehtivatele nõuetele.

Inimtegevusest lähtuv kahjulik mõju planeeringulahenduse elluviimisel ranna kaitse-eesmärkidele ei suurene. Tegemist on juba mõningase inimõjuga alaga.

2.3 Ranna eripära arvestava asustuse suunamine

Ranna kaitse eesmärk on ranna eripära arvestava asustuse suunamine. LKS § 40 lg 1 kohaselt tuleb ehituskeeluvööndi vähendamisel lähtuda reljeefist ja väljakujunenud asustusest.

Planeeritavate hoonestusalade kõrgus merepinnast on keskmiselt 2,5 kuni 3,5 m ning need paiknevad väljaspool võimalikku üleujutusala. Elda vaatluspunkti katastriüksus on lääne-edelasuunale, st avamerele avatud. Piirkonna rannik on valdavalt kiviklibune, osaliselt pankrannik (Elda pank) ning järsku tõusev, tegemist on murrutusele alluva rannaga. Elda pank on murrutatud Alam-Siluri Rootsiküla lademe karbonaatkivimitesse⁶, murrutusastangu ülaseriv jääb rekonstrueeritavast hoonest kümnekonna kaugusele. Ehkki antud piirkonna rannik on Maaameti geoportaali ajalooliste kaartide rakenduses kuvatavate 1998-2021 aasta ortofotode alusel võrdlemisi stabiilne ning tuvastatav ei ole oluline ranniku taandumine, peab Keskkonnaamet murrutatavale rannale niivõrd lähedale hoonestuse taastamist muutuva kliima tingimustes mõnevõrra riskantseks. Maaomanik peab hoonestuse taastamist kavandades endale teadvustama kliimamuutustest tulenevat rannaprotsesside võimendumise võimalust. Reljeefi muutmist planeeringulahenduse elluviimine ei eelda. Hoonestusaladel ei esine liigniiskeid kohti, mida pinnasega täitma peaks. Detailplaneeringuala asub tervikuna ranna ehituskeeluvööndis ning väljaspool ehituskeeluvööndit katastriüksusel ehitusõigus puudub.

Elda vaatluspunkti katastriüksus asub Elda poolsaare põhjaosas, Atla küla servaalal, kus ajalooliselt rohkem talusid asunud ei ole kui taastatud Hülgeranna talu (katastritunnus 44001:002:0279) 500 m lõunas ja taastamata Heldamaa ajalooline talu 200 m idapool. Hoonestatud koht jääb ka Lehtla katastriüksusele (katastritunnus 44001:002:0443) 1,8 km lõunas. Muud hoonestuskohad asuvad oluliselt kaugemal. Oma olemuselt on Atla küla valdavas osas hajaküla arvestades küla suurust, tihedam hoonestus asub Läkulõuka lahe idakaldal Elda poolsaare vaatlusalusest alast 3,5 km eemal. Mujal, väljaspool Atla küla tuumikala, on valdavalt üksiktalud. Elda vaatluspunkt katastriüksusel teadaolevalt ajaloolist talukohta asunud ei ole. Praegu säilinud hoonestus (sh vundamendid) on tõenäoliselt rajatud Nõukogude Liidu ajal piirivalve tarbeks. Ajalooliste kaartide alusel on võimalik tuvastada, et hoonestus Elda vaatluspunkt katastriüksusel on asunud kindlasti alates 1946. aastast. Seal võis olla hoonestus juba 1922. a, kuna üheverstasele kaardile on seal märgitud hoone, kuid teadmata on selle kasutusotstarve (võis olla nt võrgukuur). Teadaolevalt on nendes hoonetes ka ööbitud, kuid tegemist ei ole olnud kordoniga ega otseselt elukohaga. Katastriüksusel senini säilinud hoonele lisaks olnud hooned on likvideeritud aastate 2005-2008 vahemikus.

⁶ <https://geoloogia.info/locality/12241/elda-pank/samples>

Arvestades ajaloolist hoonestust antud detailplaneeringualal, on tegevus Keskkonnaameti hinnangul kooskõlas rannikule omase asustuse eripära suunamise aspektist tulenevalt. Tegemist ei ole olnud pelgalt ühe võrgukuuri või heinaküüniga, alal on ajalooliselt asunud mitu hoonet.

Hoonete ja vaatlustorni arhitektuurne lahendus määratakse ehitusprojektiga ning arvestada tuleb ka Vilsandi rahvuspargi kultuuripärandi kaitse-eesmärkidega.

Eeltoodust lähtuvalt võib öelda, et kavandatava hoonestuse rajamine Elda vaatluspunkti katastriüksusele üldjoontes arvestab ranna ning asustuse eripäraga ega ole selles aspektis põhimõttelises vastuolus ranna kaitse-eesmärkidega. Maaomanik peab hoonestuse taastamist kavandades endale teadvustama kliimamuutustest tulenevat rannaprotsesside võimendumise võimalust.

2.4 Vaba liikumise ja juurdepääsu tagamine

Ranna või kalda kaitse eesmärk on rannal või kaldal vaba liikumise ja rannale juurdepääsu tagamine. Elda vaatluspunkti katastriüksus asub Läänemere ääres ning vastavalt keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 38 lg-le 2 on laevatatava veekogu, sh ka mere, kallasraja laiuseks 10 m veepiirist. Kallasrada Elda vaatluspunkt katastriüksusele ei ulatu.

Detailplaneeringu üheks eesmärgiks on avaliku juurdepääsu tagamine Elda vaatluspunkti katastriüksusele, selleks muudetakse eramaid läbiv tee avalikkusele ligipääsetavaks erateeks. Selles osas toetab planeeringulahendus ranna kaitse-eesmärke, sest tagab avaliku juurdepääsu kallasrajale (sh Vilsandi rahvuspargi külastusobjektile Elda pank).

Piirkonna rand on jalutamiseks sobilik, kuid arvestada tuleb, et pankrannikul on see keerulisem. Detailplaneeringu lahenduse ellu viimine eeldatavalt ei takista kallasrajal liikumist. Kallasrada asub planeeringualast väljaspool. Tegevusi kallasrajal ei ole kavandatud.

Tulenevalt eeltoodust leiab Keskkonnaamet, et planeeringuga parandatakse kallasrajale juurdepääsu (eeldusel et avalik tee ikka määratakse). Kallasrajal liikumist detailplaneering eeldavalt ei mõjuta.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Leelo Kukk

peadirektori asetäitja

Allar Liiv 5770 2448
allar.liiv@keskkonnaamet.ee